

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๖/๒๕๕๕

วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๗ มาตรา ๘๒ และมาตรา ๒๑๘ หรือไม่

ศาลแพ่งสงฆ์คำโต้แย้งของ บริษัท ดี.บี. (ประเทศไทย) จำกัด ที่ ๑ นายปรีชา ปุณณกิติเกษม ที่ ๒ จำเลยในคดีหมายเลขดำที่ ร. ๓๐๗๖/๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๗ มาตรา ๘๒ และมาตรา ๒๑๘ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ฟ้องบริษัท ดี.บี. (ประเทศไทย) จำกัด และนายปรีชา ปุณณกิติเกษม ผู้ร้องเป็นจำเลยต่อศาลแพ่ง ความผิดเกี่ยวกับสัญญาบัญชีเดินสะพัด กู้เบิกเงินเกินบัญชี และคำประกัน โดยขอให้ศาลบังคับให้ผู้ร้องทั้งสองร่วมกันชำระหนี้แก่โจทก์ เป็นเงิน ๖๔๕,๒๔๖.๕๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๕๐๔,๘๘๕,๕๔ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องให้การปฏิเสธฟ้องของโจทก์ และได้แย้งว่า โจทก์ไม่มีอำนาจคิดดอกเบี้ยตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และเป็นกรออกประกาศตามกฎหมายที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๗ เพราะบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวไม่คุ้มครองผู้บริโภค ไม่ป้องกันการผูกขาดตัดตอนทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งเป็นแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ เนื่องจากการตรากฎหมายเพื่อให้การเป็นไปตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐนั้น ต้องตราเป็นพระราชบัญญัติหรือตราเป็นพระราชกำหนดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ หรือมาตรา ๒๑๘ เพื่อให้รัฐสภาได้ร่วมพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนใช้บังคับแก่ประชาชน เมื่อพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ บัญญัติให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่ธนาคารพาณิชย์อาจเรียกได้โดยไม่ผ่านรัฐสภา เท่ากับว่ากฎหมายให้อำนาจฝ่ายบริหารเป็นผู้ตรากฎหมายเอง บทบัญญัติดังกล่าวจึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๗ มาตรา ๘๒ และมาตรา ๒๑๘

พิจาระห์แล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยไว้แล้วว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๗ ตามคำวินิจฉัยที่ ๑๓/๒๕๕๕ ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ มาตรา ๑๔ ดังกล่าวเกี่ยวกับการคิดดอกเบี้ยของโจทก์ ตามฟ้อง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ และมาตรา ๒๑๘ นั้น เห็นว่าพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว มีผลใช้บังคับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๕ และมีการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้าย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อนที่ผู้ร้องจะเข้าทำสัญญาบัญชีเดินสะพัด กู้เบิกเงินเกินบัญชี และค้ำประกันกับโจทก์ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ และหลังจากเข้าทำสัญญากับโจทก์แล้วผู้ร้องก็ปฏิบัติตามสัญญาตลอดมาโดยไม่ปรากฏว่ามีการโต้แย้งทักท้วง สิทธิตามสัญญาของโจทก์มาก่อน ซึ่งแสดงว่าผู้ร้องยอมรับว่า มาตรา ๑๔ ของพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ ดังกล่าวมิได้เป็นการลิดรอนสิทธิหน้าที่หรือทำให้ผู้ร้องไม่ได้รับความเป็นธรรมในการกำหนด อัตราดอกเบี้ยของธนาคารแห่งประเทศไทยแต่อย่างใด จึงเข้าทำสัญญากับโจทก์ด้วยความสมัครใจ ประกอบกับมาตรา ๑๔ ของพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ ดังกล่าวก็มีใช้บทบัญญัติของกฎหมายที่ศาลจะต้องหยิบยกขึ้นวินิจฉัยสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาของโจทก์และผู้ร้องในคดีนี้ ส่วนประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยและประกาศของโจทก์ ซึ่งศาลจะต้องหยิบยกขึ้นวินิจฉัยคดีนี้โดยตรง ก็มีใช้บทบัญญัติของกฎหมายตามนัยของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง เพราะมิได้ออกโดยองค์กร ฝ่ายนิติบัญญัติ พฤติการณ์ที่ผู้ร้องเพียงจะอ้างเหตุความชอบด้วยรัฐธรรมนูญขึ้นเป็นข้อต่อสู้เพื่อปฏิเสธ ความรับผิดชอบตามสัญญาในเรื่องดอกเบี้ยหลังจากถูกโจทก์ฟ้องแล้วเช่นนี้ เชื่อว่าเจตนาเพื่อประวิงคดีให้ล่าช้าเท่านั้น ข้อโต้แย้งของผู้ร้องจึงไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรได้รับการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังที่กล่าวมา จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องของผู้ร้อง

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ